

Asia: VN/10627/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yksityisteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (1069/2018) muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yksityisteistä annetun valtioneuvoston asetuksen

(1069/2018) muuttamisesta.

Maanmittauslaitos kannattaa tehtyä esitystä yksityisistä teistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Yksityisteiden huomattava kilometriosuus haja-asutusalueen tieverkosta on havaittu asetuksen perustelumuiustiossa. Samoin sanotun tieverkon elinkeinoelämälle on tuotu esiin. Kokonaisturvallisuuden näkökulmasta haja-asutusalueen pitäminen asuttuna edellyttää toimivaa yksityistieverkkoa, jonka tienpitoa ei ole kansalaisten yhdenvertaisuusperiaate huomioon ottaen aiheellista yksin saattaa maanomistajien ja paikallisasukkaiden vastattavaksi. Varsinkin itäisessä Suomessa toimivalla tieverkolla on turvallisuuspoliittinen merkityksensä.

Kun yksityistieverkon ylläpitoa tuetaan valtionavustuksin, tienpidon olisi perustuttava tiekuntien hallintoon varojen käytön asianmukaisen kontrollin toteuttamiseksi. Julkisyhteisen avustusten määrästä säädettäessä on lisäksi otettava huomioon, mitä EU-oikeudessa ja sen toteuttamisesta säädetyssä

kansallisessa lainsäädännössä säädetään esim. kielletyistä valtionavustuksista. Kunnanavustuksista puolestaan ei voimassa olevassa vuoden 2018

yksityistielaisissa ole sääntelyä siitä, että niistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston tai ministeriön asetuksella.

Maanmittauslaitos kannattaa tien rakentamiseen ja erityiskohteisiin allokoitujen valtionavustusten myöntämismahdollisuudesta tehtyä uutta sääntelyä,

jolla valtionavustusten määrää yksityisteiden tienpidossa lisätään. Tämä merkitsee muun ohella Maanmittauslaitoksen suoritettavien yksityistietoimitusten määrän lisääntymistä ja uusien tiekuntien perustamisen tarvetta. Maanmittauslaitos lisäksi huomauttaa yksityistielain 85 §:n sääntelystä, jonka sisältönä on, että valtionavustuksilla ylläpidettyä yksityistieosuutta ei voida sulkea sellaisilta tien käyttäjiltä, jotka eivät ole tieosakkaita.

Sikäli kuin on kysymys lausuntopyynnössä olevista täsmäkysymyksistä, Maanmittauslaitos lausuu, että ne eivät eksplisiittisesti liity MML:n lakisääteisiin tehtäviin. Teiden priorisoinneissa avustusten jakamisen näkökulmasta voidaan hyödyntää Maanmittauslaitoksen ylläpitämää yksityistierekisteriä KTJ:n osana. Vastaisuudessa yhteen toimivan digitaalisen yhtenäisrekisterin luominen Digiroad – tiedoista ja KTJ:stä olisi otettava harkittavaksi sekä teknisesti. Tähän olisi kytkettävä mm. avustusten jaossa merkityksellinen yksityisteiden toiminnallinen ja laadullinen luokittaminen, jolloin tasapuoliseen ja jopa automaattiseen päätöksentekoon perustuva tieavustusten jakaminen olisi todellisuutta.

Eräänä käytännön taholta tulleena sääntelemistarveasiana Maanmittauslaitos tuo kokonaan nyt kommentoitavan asetusluonnoksen ulkopuolelta tiemaksujen oikeudellisen luonteen tarkemman määrittämisen esim. potentiaalisina kuluttajasaatavina. Sanottuihin saataviin liittyy lakisääteinen velvoite perintää suorittavien tiekuntien taholta kohtuumääraisten perimiskustannusten määrittämiseen mahdollisen viivästyskoron ohella. Kohtuullisuuden arvioiminen maallikoista koostuvissa tiekuntien hoitokunnissa tai toimitsijamiehillä voi sekin edellyttää asetustasoista sääntelyä.

Mikkonen Soile

Maanmittauslaitos - Pääjohtajan sijaisena ylijohtaja Petri Korpinen ja
maanmittausneuvos Markku Markkula